

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι

Αντικείμενο : Η σύγχρονη Παθολογική Ανατομική και ο διευρυσμένος ρόλος της στη σημερινή μοριακή ιατρική πραγματικότητα

Μέλος ΔΕΠ: Ε. Πατσούρης (1 ώρα διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Ο φοιτητής οφείλει να ξέρει:

- τα γνωστικά αντικείμενα της Ιατρικής ειδικότητας της Παθολογικής Ανατομικής
- την εφαρμογή τεχνικών Μοριακής Βιολογίας στην καθημερινή παθολογοανατομική πράξη και τις σχετικές θεραπευτικές εφαρμογές ως επί το πλείστον στις στοχεύουσες θεραπείες στους καρκινοπαθείς
- τον ορισμό και τις εφαρμογές της κυτταρολογίας και τη μέγιστη συμβολή της στην πρόωμη διάγνωση

Αντικείμενο : Κυτταρική βλάβη-Νέκρωση-Απόπτωση-Εκφυλίσεις

Μέλος ΔΕΠ : Α. Νόννη - (3 ώρες διδασκαλίας)

Αντικείμενο: Γενική θεώρηση της αναστρέψιμης και μη κυτταρικής βλάβης, της απόπτωσης και της αμυλοείδωσης.

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Κατανόηση της αναστρέψιμης και μη κυτταρικής βλάβης σε συνδυασμό με κλινική συσχέτιση αυτής. Διάκριση από την απόπτωση και την αμυλοείδωση.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια τα αίτια της κυτταρικής βλάβης και από τι εξαρτάται η αντίδραση του κυττάρου σ' αυτά;
- Πώς διακρίνεται η κυτταρική βλάβη και ποιες διεργασίες είναι κοινές στους τύπους της κυτταρικής βλάβης;
- Ποιες είναι οι κύριες μορφές της αναστρέψιμης κυτταρικής βλάβης (εκφύλισης) και ποια είναι η συχνότερη και σημαντικότερη μορφή;
- Που, κυρίως, οφείλεται η κυτταρική νέκρωση και τι προκαλεί, μορφολειτουργικά, στο κύτταρο;
- Ποια τα κύρια είδη νέκρωσης (συσχέτιση με κλινικά παραδείγματα) και ποιες οι διαφορές τους;
- Ορισμός και είδη απόπτωσης.
- Διαφορές απόπτωσης και νέκρωσης.

-Ορισμός αμυλοείδωσης και κλινικές μορφές αυτής.

Αντικείμενο : Διαταραχές κυτταρικής αύξησης και διαφοροποίησης

Μέλος ΔΕΠ: Αικ. Παυλάκη (1 ώρα διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Εμπέδωση βασικών εννοιών σχετιζόμενων με την προσαρμογή των κυττάρων στις αλλαγές του περιβάλλοντος, έξω- και ενδογενούς.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι σημαίνουν οι όροι ατροφία, υπερτροφία, υπερπλασία, μετάπλαση και δυσπλασία
- Τι παραδείγματα υπάρχουν φυσιολογικής και παθολογικής ατροφίας, υπερτροφίας και υπερπλασίας.
- Τι σημαίνει «αντιρροπιστική υπερπλασία» και ποιο χαρακτηριστικό παράδειγμα υπάρχει.
- Από ποιόν κυτταρικό πληθυσμό προέρχονται τα μεταπλαστικά επιθηλιακά κύτταρα.
- Ποια είναι τα ιστολογικά χαρακτηριστικά των δυσπλαστικών κυττάρων.

Αντικείμενο : Φλεγμονή

Μέλος ΔΕΠ: Α. Νόννη (2 ώρες διδασκαλίας)

- Ιστοπαθολογικά φαινόμενα και χημικοί μεσολαβητές κατά τη διαδικασία της οξείας φλεγμονής (1 ώρα)
- Ειδικές (κοκκιωματώδεις) φλεγμονές (1 ώρα)

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Κατανόηση του μηχανισμού της οξείας φλεγμονής και των ιστικών μεταβολών, που προκαλεί σε συνδυασμό με τα κλινικά χαρακτηριστικά.
- Ταυτοποίηση και διάκριση των ειδικών (κοκκιωματωδών) φλεγμονών συνδυαστικά με κλινικές μορφές και παραδείγματα.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς ορίζεται η φλεγμονή και ποια τα συχνότερα αίτια αυτής;
- Ποιες οι κυριότερες μορφές φλεγμονής και ποια τα κλινικά χαρακτηριστικά της οξείας φλεγμονής;
- Αγγειακές και εξιδρωματικές αλλοιώσεις στην οξεία φλεγμονή.
- Μετανάστευση λευκοκυττάρων και φαγοκυττάρωση.
- Αναφέρατε τους σημαντικότερους χημικούς μεσολαβητές στη διαδικασία της φλεγμονής.
- Ορισμός του κοκκιώματος και περιγραφή του άνοσου κοκκιώματος (ιστοπαθολογικά).

- Διάκριση του κοκκιώματος της φυματίωσης από το κοκκίωμα της σαρκοείδωσης.
- Ιστοπαθολογικές μορφές λέπρας και κλινικοπαθολογοανατομικές μορφές σύφιλης

Μέλος ΔΕΠ: Χ. Γακιοπούλου

Χρόνια φλεγμονή – Επούλωση

- Ορισμός, κυτταρικοί πρωταγωνιστές χρόνιας φλεγμονής
- Χρόνια κοκκιώδης, χρόνια λεμφοκυτταρική φλεγμονή, κοκκιωματώδης φλεγμονή/ ιστοπαθολογικό υπόστρωμα / παραδείγματα
- Κοκκιώδης ιστός / παραδείγματα (αγγειογένεση, ινοπλασία, χημειοταξία)
- Επούλωση : ορισμός (ιστική αναγέννηση/ιστική επιδιόρθωση)
- Βασικές συνιστώσες επούλωσης (κύτταρα/ εξωκυττάρια ουσία) και τρόποι αλληλεπίδρασης αυτών
- Ταξινόμηση κυττάρων και ιστών με βάση την πολλαπλασιαστική τους ικανότητα (ασταθή, σταθερά, μόνιμα)
- Αρχέγονα κύτταρα
- Φάσεις επούλωσης και κυτταρικοί πρωταγωνιστές
- Επούλωση κατά πρώτο και δεύτερο σκοπό
- Τοπικοί και συστηματικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση

Ανώμαλη επούλωση (υπερτροφικές ουλές / χηλοειδή)

Μέλος ΔΕΠ: Α.Χ.Λάζαρης:

Δύο (2) ώρες διδασκαλίας

- Γενική θεώρηση της φλεγμονής

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Εμπέδωση βασικών εννοιών της διαδικασίας της φλεγμονής στον ανθρώπινο οργανισμό και της κλινικής συσχέτισης και σημασίας τους.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες οι κλινικές και παρακλινικές εκδηλώσεις της οξείας φλεγμονής;
- Ποια η κυτταρική σύσταση ενός φλεγμονώδους εξιδρώματος αναλόγως του είδους του;
- Ποιες οι κλινικές εκδηλώσεις της δυσλειτουργίας της φαγοκυττάρωσης και πώς αυτή ταξινομείται αδρά;
- Πότε μια φλεγμονή ξεκινά με εξίδρωμα χρόνιας φλεγμονής;
- Πώς αναγνωρίζεται κλινικώς, παρακλινικώς και παθολογοανατομικώς η χρόνια φλεγμονή;

- Πότε μια φλεγμονή καλείται κοκκιωματώδης και ποια τα είδη του κοκκιώματος; Πώς αντιδιαστέλλεται η έννοια του όρου «κοκκίωμα» από εκείνη του όρου «φλεγμονώδης κοκκιώδης ιστός»;

Αντικείμενο : Νεοπλάσματα

Μέλος ΔΕΠ: Σ. Τσελένη – Μπαλαφούτα (3 ώρες διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιοι τρόποι βιοπτικής διαγνωστικής εφαρμόζονται για τη διάγνωση νεοπλασμάτων (προσέγγιση, δειγματοληψία, δυνατότητες και περιορισμοί).

-Δυνατότητες κυτταρικής ανάπτυξης και δυναμικό κακοήθους εξαλλαγής (Μεταπλασία – Δυσπλασίες).

-Πώς ταξινομούνται τα νεοπλάσματα με βάση την ιστοική διαφοροποίηση τους;

-Ποια τα γενικά χαρακτηριστικά καλοήθων νεοπλασμάτων σε μακροσκοπικό και μικροσκοπικό επίπεδο;

-Ποιες οι μορφές μακροσκοπικής ανάπτυξης των νεοπλασμάτων (και αντίστοιχη κλινική συμπτωματολογία με βάση την τοπική ανάπτυξη).

-Συστηματικές επιδράσεις νεοπλασμάτων.

-Ποιος ο ιστολογικός φαινότυπος (αρχιτεκτονικά πρότυπα, κυτταρική διαφοροποίηση).

-Τι είναι η διαβάθμιση νεοπλασμάτων (GRADING).

-Τι είναι η σταδιοποίηση νεοπλασμάτων (Staging).

Μέλος ΔΕΠ: Στ. Θεοχάρης

Προγνωστικοί και προβλεπτικοί βιοδείκτες στη κακοήθη νεοπλασία

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Κατανόηση του όρου «βιοδείκτης»
- Κατηγοριοποίηση βιοδεικτών
- Προγνωστικοί βιοδείκτες
- Προβλεπτικοί βιοδείκτες
- Προγνωστικοί και προβλεπτικοί βιοδείκτες σε διάφορους τύπους κακοήθων νεοπλασμάτων (π.χ. μαστού, πνεύμονα)
- Αναζήτηση νέων βιοδεικτών και αναφορά στις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται

Ο φοιτητής οφείλει να γνωρίζει:

- Τη διαφορά προγνωστικών και προβλεπτικών βιοδεικτών
- Προγνωστικούς βιοδείκτες για συνήθη κακοήθη νεοπλασμάτα
- Προβλεπτικούς βιοδείκτες για συνήθη κακοήθη νεοπλασμάτα

Αντικείμενο: Μοριακή γενετική του καρκίνου

Μέλος ΔΕΠ : Α. Σαέττα (1 ώρα διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

-τα στάδια της καρκινογένεσης με τα μοριακά συμβάματα που χαρακτηρίζουν το καθένα

-τις ομάδες των γονιδίων που εμπλέκονται στην καρκινογένεση και τους μηχανισμούς απορρύθμισής τους

-τις λειτουργίες των ογκογονιδίων και τους μηχανισμούς ενεργοποίησής τους με έμφαση το ογκογονίδιο RAS

-την λειτουργία των ογκοκατασταλτικών γονιδίων και επιδιορθώσεων του DNA και τους μηχανισμούς αδρανοποίησής τους

-τη σχέση των ανωτέρω με τις στοχεύουσες θεραπείες του καρκίνου

Αντικείμενο : Αιμοδυναμικές διαταραχές

Μέλος ΔΕΠ : Στ. Θεοχάρης

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Κατανόηση βασικών αρχών λειτουργίας του καρδιαγγειακού συστήματος
- Αιτίες Καρδιακής Ανεπάρκειας-Παθοφυσιολογικοί Μηχανισμοί
- Οξεία και Χρόνια Καρδιακή Ανεπάρκεια
- Παθολογοανατομικές Αλλοιώσεις σε Διάφορα Όργανα σε Ανεπάρκεια Δεξιών ή Αριστερών Καρδιακών Κοιλοτήτων
- Αιμορραγία-Θρόμβωση-Εμβολή: Αιτιολογία-Παθοφυσιολογικοί Μηχανισμοί-Παθολογοανατομικές αλλοιώσεις

Ο φοιτητής οφείλει να γνωρίζει:

- Αίτια Καρδιακής Ανεπάρκειας και Αναμενόμενες Ιστοπαθολογικές Αλλοιώσεις σε Διάφορα Όργανα
- Αίτια Αιμορραγίας

- Παθογενετικά Αίτια και Κλινικές Εκδηλώσεις της Θρόμβωσης- Παθολογοανατομικά Ευρήματα
- Τύπους Εμβολής

Αντικείμενο : Κυκλοφορικό σύστημα

Διδάσκον μέλος: Γ. Αγρογιάννης 1 ώρα διδασκαλίας

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Κυκλοφορικό σύστημα (πλην αγγειϊτίδων) I

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Βασικές αρχές λειτουργίας του ενδοθηλίου των αρτηριών και η ιστοπαθολογία της αθηρωματικής νόσου στον άνθρωπο

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι βασικές λειτουργίες του ενδοθηλίου των αγγείων;
- Ποιος είναι ο ρόλος της φλεγμονώδους κινητοποίησης στη δημιουργία αθηρωματικών αλλοιώσεων;
- Ποια είναι τα βασικά έμμορφα συστατικά μιας αθηρωματικής πλάκας;
- Πόσα είναι τα στάδια ιστολογικής ταξινόμησης των αθηρωματικών πλακών;
- Ποιο είναι το κύριο ιστολογικό χαρακτηριστικό των ευάλωτων σε ρήξεις αθηρωματικών πλακών;

Αντικείμενο : Κυκλοφορικό σύστημα

- Έμφραγμα μυοκαρδίου – περικαρδίτιδες – ενδοκαρδίτιδες – μυοκαρδίτιδες – μυοκαρδιοπάθειες – νεοπλάσματα καρδιάς

Μέλος ΔΕΠ: Ν. Καβαντζάς – 3 ώρες διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά του εμφράγματος του μυοκαρδίου, των περικαρδίτιδων, των ενδοκαρδίτιδων, των μυοκαρδιοπαθειών και των μυοκαρδιοπαθειών. Κυριότερα νεοπλάσματα της καρδιάς

Οι φοιτητές πρέπει να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Κλινική εικόνα, επιπλοκές και αλλοιώσεις σε μακροσκοπικό και μικροσκοπικό επίπεδο του εμφράγματος του μυοκαρδίου
- Ορισμός, κλινική εικόνα και τύποι περικαρδίτιδας. Παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά περικαρδίτιδων
- Ορισμός, κλινική εικόνα και τύποι ενδοκαρδίτιδας. Παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά ενδοκαρδίτιδων

- Ορισμός, κλινική εικόνα και τύποι μυοκαρδίτιδων
- Ορισμός, κλινική εικόνα και τύποι μυοκαρδιοπάθειας, παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά μυοκαρδιοπαθειών
- Κυριότερα νεοπλάσματα της καρδιάς, μύζωμα καρδιάς

Αντικείμενο : Αιμοποιητικό σύστημα-Λεμφαδένες

Μέλος ΔΕΠ: Π. Κορκολοπούλου Πέντε (5) ώρες διδασκαλίας

- Φυσιολογικός λεμφικός ιστός, λεμφαδενίτιδες, λεμφώματα

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

- Κατανόηση της φυσιολογικής δομής και ανοσοαρχιτεκτονικής του λεμφικού ιστού σε αντιδιαστολή με το νεοπλασματικό ιστο (λέμφωμα)
- Εξοικείωση με τους κύριους ανοσοφαινοτυπικούς δείκτες των διαφόρων τύπων /πληθυσμών φυσιολογικών και νεοπλασματικών λεμφοκυττάρων
- Κύριοι τύποι λεμφαδενίτιδας : αιτιολογία, ιστολογία, διαφορική διάγνωση από λέμφωμα
- Διαφορική διάγνωση Hodgkin και μη Hodgkin λεμφωμάτων
- Κατανόηση των αρχών σύγχρονης ταξινόμησης των μη Hodgkin λεμφωμάτων
- Εμπέδωση βασικού ανοσοφαινότυπου των διαφόρων τύπων λεμφώματος Hodgkin
- Εμπέδωση βασικού ανοσοφαινότυπου των διαφόρων τύπων Β και Τ λεμφωμάτων
- Εμπέδωση χαρακτηριστικών μοριακών ανωμαλιών μη Hodgkin λεμφωμάτων
- Διάκριση επιθετικών και μη επιθετικών τύπων μη Hodgkin λεμφωμάτων με βάση την κλινική εικόνα, ιστολογική εικόνα και ανοσοφαινότυπο

Αντικείμενο : Αναπνευστικό σύστημα

Διδάσκων μέλος: Π. Αλεξάνδρου

Αναπνευστικό σύστημα : Καρκίνος αναπνευστικού συστήματος

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Κατανόηση της βασικής Ανατομικής, της Ιστολογίας και της λειτουργίας του λάρυγγα και των πνευμόνων
- Μη ειδικές λαρυγγίτιδες καθώς και τις ειδικές κοκκιωματώδεις φλεγμονές του λάρυγγα
- Κατανόηση των πρόδρομων επιθηλιακών αλλοιώσεων του επιφανειακού επιθηλίου και συσχέτιση με του πλακώδες
- Εμπέδωση των κύριων και δευτερευόντων αιτιολογικών παραγόντων του καρκίνου του λάρυγγα
- Αιτιοπαθογένεση καρκίνου του πνεύμονα
- Ιστολογικές ποικιλίες καρκίνου του πνεύμονα – Ταξινόμηση
- Σταδιοποίηση καρκίνου του πνεύμονα
- Μοριακή βιολογία και στοχεύουσα θεραπεία καρκινοπαθών αναπνευστικού.

-Προγνωστικοί και προβλεπτικοί δείκτες

Αντικείμενο: Φλεγμονώδεις παθήσεις των πνευμόνων / Πνευμονίες

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Οι φοιτητές πρέπει να έχουν κατανοήσει τα εξής:

- Τις κυψελιδικές πνευμονίες
- Τις μυκητιασικές πνευμονίες
- Τις κοκκιοματώδεις παθήσεις των πνευμόνων
- Την συμμετοχή των πνευμόνων σε ρευματικές βασικές παθήσεις
- Το σύνδρομο Goodpasture
- Την αλλεργική κυψελίτιδα
- Τις παθήσεις των πνευμόνων προκαλούμενες από φάρμακα

Μέλος ΔΕΠ : Α.Χ. Λάζαρης

- Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) – Σύνδρομο οξείας αναπνευστικής δυσχέρειας (ΣΟΑΔ-ARDS) – Περιοριστική πνευμονοπάθεια

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Εξοικείωση με τις μορφές της ΧΑΠ και με το ΣΟΑΔ , το παθολογοανατομικό τους υπόστρωμα, τη διαφοροδιάγνωση και την ανάλογη κλινική συσχέτιση τους.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια τα αναμενόμενα παθολογοανατομικά ευρήματα στους πνεύμονες κατά την ασθματική κρίση;
- Πώς διαφοροδιαγιγνώσκεται το άσθμα από την κυψελίτιδα από υπερευαισθησία;
- Ποιο το παθολογοανατομικό υπόστρωμα της βρογχεκτασίας;
- Ποια τα κλινικοπαθολογοανατομικά ευρήματα επί χρόνιας βρογχίτιδας;
- Ποια τα κλινικοπαθολογοανατομικά ευρήματα επί εμφυσήματος;
- Ποια τα κλινικοπαθολογοανατομικά ευρήματα επί ΣΟΑΔ και ποια η πιθανή εξέλιξή του;
- Ποιο το κλινικοπαθολογοανατομικό υπόστρωμα της περιοριστικής πνευμονοπάθειας , λαμβανομένης υπόψιν της αιτιοπαθογένεσής της (πνευμονοκονιώσεις-ιδιοπαθής μορφή);
- Πώς γίνεται η διαφοροδιάγνωση πνεύμονα δίκην μελισσοκηρύθρας;

Αντικείμενο : Μη νεοπλασματικές παθήσεις πνευμόνων

Μέλος ΔΕΠ: Ν. Καβαντζάς – 3 ώρες διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Παθήσεις διαμέσου ιστού πνευμόνων, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, αγγειακές παθήσεις πνευμόνων.

Οι φοιτητές πρέπει να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Κλινική εικόνα, τύποι, παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά λοιμωδών πνευμονιών
- Μη λοιμώδεις πνευμονίες: τύποι και παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά
- Κοκκιοματώδεις νόσοι των πνευμόνων: τύποι και παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά
- Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια: τύποι, κλινική εικόνα, παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά
- Αγγειακές παθήσεις των πνευμόνων

Αντικείμενο : Ανοσολογική αντίδραση - Αντιδράσεις υπερευαισθησίας

Μέλος ΔΕΠ : Α. Δελλαδέτσιμα -Τεσσερις (4) ώρες διδασκαλίας

Βασικές αρχές ανοσολογίας, αντιδράσεις υπερευαισθησίας, ανοσοανεπάρκειες, ανοσολογία της μεταμόσχευσης, αυτοανοσία

Εκπαιδευτικοί στόχοι: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν βασικούς μηχανισμούς φυσικής και επίκτητης/ειδικής ανοσίας, αντιδράσεων υπερευαισθησίας και αυτοανοσίας σε συνάρτηση με την άμυντική αντίδραση του οργανισμού σε παθογόνους παράγοντες και την εδήλωση νοσημάτων. Συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις ανοσοανεπάρκειες και την ανοσολογία της μεταμόσχευσης.

Βασικές αρχές λειτουργίας του ανοσολογικού συστήματος

Βασικοί μηχανισμοί και συνιστώσες του συστήματος κυτταρικής και χυμικής φυσικής ανοσίας (κυτταρικοί και χυμικοί συντελεστές).

Βασικές αρχές λειτουργίας και συνιστώσες του ειδικού συστήματος ανοσίας (κυτταρικοί και χυμικοί συντελεστές της ανοσολογικής αντίδρασης, μόρια ιστοσυμβατότητας).

Κατηγοριοποίηση, δομή(πολυμορφισμός) και ιδιότητες των μορίων ιστοσυμβατότητας.

Βασικοί μηχανισμοί αντιγονοπαρουσίασης.

T- λεμφοκύτταρα. Προέλευση, προγραμματισμός στον θύμο αδένα της HLA αποκλειστικότητας και της ανοχής προς τα αυτολόγα πεπτιδικά αντιγόνα μέσω της θετικής και αρνητικής επιλογής, διαφοροποίηση. Λειτουργικές ιδιότητες, T-κυτταρικός υποδοχέας (δομή, πολυμορφισμός αλληλιών και αντιγονοειδικότητα).

CD 4 T-βοηθητικά λεμφοκύτταρα. Ιδιότητες, ενεργοποίηση, αντίδραση τύπου TH1 και TH2.

CD8 T-κυτταροτοξικά λεμφοκύτταρα. Ιδιότητες, ενεργοποίηση, άμεση κυτταροτοξική δράση.

B-λεμφοκύτταρα. Εντόπιση, προέλευση, ωρίμανση στο μυελό των οστών.
Λειτουργικές ιδιότητες, B-κυτταρικός υποδοχέας /ανοσοσφαιρίνες (πολυμορφισμός και αντιγονοειδί -κότητα-- γονιδιακή αναδιάταξη).

Δομή, τύποι και ιδιότητες ανοσοσφαιρινών.

Ενεργοποίηση B-λεμφοκυττάρων και κυττάρων μνήμης, δράση πλασματοκυττάρων.

Κύτταρα φυσικοί φονείς, ιδιότητες, μηχανισμοί δράσης

Μακροφάγα, λειτουργικές δράσεις.

Κυτταροκίνες, ιδιότητες και δράση.

Μεταμόσχευση—Ανοσοανεπάρκειες

Μείζονες κατηγορίες διαταραχών του συστήματος ανοσίας : Αντιδράσεις υπερευαισθησίας, Ανοσοανεπάρκειες, Αυτοανοσία και Αυτοάνοσα νοσήματα

Αντιδράσεις υπερευαισθησίας

Αντιδράσεις υπερευαισθησίας τύπου I, II, III και IV. Μηχανισμοί, εκλυτικοί παράγοντες, κλινικές εκδηλώσεις και αντιπροσωπευτικά νοσήματα.

Ανοσοανεπάρκειες

Κατηγοριοποίηση σε συγγενείς και επίκτητες.

Σύνδρομο επίκτητης ανοσοανεπάρκειας – AIDS (παθογένεια, κλινικοεργαστηριακή σταδιοποίηση και ιστολογικές εκδηλώσεις, επιπλοκές της νόσου).

Ανοσολογία της μεταμόσχευσης

Ανοσολογικές αντιδράσεις κατά μεταμοσχευμένων ιστών και οργάνων

Ορισμός μεταμόσχευσης, είδη μοσχευμάτων.

Αντιδράσεις του ξενιστή κατά του μοσχεύματος. Μηχανισμοί υπεροξείας, οξείας και χρόνιας απόρριψης, παραδείγματα ιστολογικών αλλοιώσεων, κύριες κλινικές εκδηλώσεις και πρόγνωση.

Αντιδράσεις του μοσχεύματος κατά του ξενιστή (GVHD)

Επιγραμματικές πληροφορίες οξείας και χρόνιας μορφής σε ασθενείς μετά από μεταμόσχευση μυελού.

Αντικείμενο : Αυτοανοσία - Αυτοάνοσα νοσήματα

Μέλος ΔΕΠ: Π. Φούκας -Μία (1) ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι: Παθογενετικοί μηχανισμοί αυτοανοσίας. Κλινικοπαθολογο-ανατομικά χαρακτηριστικά των κυριότερων συστηματικών και οργανοειδικών αυτοανόσων νοσημάτων.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιοί οι βασικοί παθογενετικοί μηχανισμοί ανάπτυξης αυτοανόσων νοσημάτων;
- Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος : τι τύπου αντιδράσεις υπερευαισθησίας ενεργοποιούνται ; Διαγνωστικά κριτήρια και παθολογική ανατομική.
- Σύνδρομο Sjögren : παθολογική ανατομική, εξέλιξη/λεμφοματογένεση.
- Ρευματοειδής αρθρίτιδα: κλινική εικόνα, διαγνωστικά κριτήρια, παθολογική ανατομική.
- Θυρεοειδίτιδα Hashimoto: Κλινική εικόνα, αυτοαντισώματα, παθολογική ανατομική, εξέλιξη.
- Αυτοάνοση γαστρίτιδα : κλινική εικόνα, αυτοαντισώματα, παθολογική ανατομική, εξέλιξη.

Αντικείμενο : Σακχαρώδης διαβήτης

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποιες είναι οι κλινικές μορφές – τύποι του σακχαρώδους διαβήτη και η αιτιοπαθολογία εκάστης εξ αυτών
- Ποια η ιστολογία του παγκρεατικού παρεγχύματος επί σακχαρώδους διαβήτη
- Ποιες οι σημαντικότερες επιπλοκές

Αντικείμενο : Γενετικές παθήσεις

Μέλος ΔΕΠ: Α. Κωνσταντινίδου

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Γενετικές Παθήσεις I και II

Μετά το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές θα πρέπει:

1. Να έχουν κατανοήσει την επαφή της Παθολογικής Ανατομικής με τις διαταραχές της ανάπτυξης και τις γενετικές παθήσεις μέσω της Περιγεννητικής/ Εμβρυϊκής Παθολογικής Ανατομικής και της νεκροτομής του εμβρύου.
2. Να έχουν αποκτήσει μια γενική γνώση των δυνατοτήτων και της συνεισφοράς της Εμβρυϊκής Παθολογοανατομίας στη διάγνωση, την πρόγνωση και την πρόληψη σοβαρών γενετικών διαταραχών.
3. Να μπορούν να διακρίνουν τις γενετικές παθήσεις σε ομάδες ανάλογα με το είδος της γενετικής βλάβης, ώστε να μπορούν να διακρίνουν και τις κατάλληλες διαγνωστικές δοκιμασίες.

4. Να μπορούν να περιγράψουν 2-3 βασικά παθολογοανατομικά ευρήματα/συγγενείς ανωμαλίες στις συχνότερες 4-5 γενετικές διαταραχές του ανθρώπινου εμβρύου.
5. Να έχουν κατανοήσει τη δυνατότητα παθολογοανατομικής διαγνωστικής προσέγγισης σε μερικά αντιπροσωπευτικά παραδείγματα των συχνότερων κληρονομικών γενετικών νοσημάτων της περιγεννητικής ηλικίας.

Αντικείμενο: Άλλες συστηματικές παθήσεις

Μέλος ΔΕΠ: Χ. Γακιοπούλου – 1 ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Μετά το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές θα πρέπει:

-Να γνωρίζουν πως γίνεται η διάγνωση του συστηματικού ερυθματώδους λύκου και τις κύριες ιστολογικές αλλοιώσεις στα διάφορα συστήματα του οργανισμού